

4.5.2018

Lassila & Tikanoja Oyj
Valimotie 27
00380 HELSINKI

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 18 §

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO LASSILA & TIKANOJA OYJ:N MATERI- AALITEHOKKUUSKESKUSHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVI- OINTIOHJELMASTA

Lassila & Tikanoja Oyj (jäljempänä L&T) on hankkeesta vastaavana toimittanut 23.2.2018 Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä ELY-keskus) materiaalitehokkuuskeskuksen perustamista koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman.

HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Välimaan materiaalitehokkuuskeskus, Kiiminki

Hankkeesta vastaava ja YVA-konsultti

Hankkeen suunnittelusta ja ympäristövaikutusten arvioinnista vastaa Lassila & Tikanoja Oyj, Valimotie 27, 00380 Helsinki.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman on laatinut hankkeessa konsulttina toimiva Envineer Oy, Kasarmintie 13 A, 90130 Oulu.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyllä tarkoitetaan siitä annetun lain (252/2017) mukaan menettelyä, jossa tunnistetaan, arvioidaan ja kuvataan tiettyjen hankkeiden todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset. Lisäksi menettelyssä kuullaan viranomaisia sekä niitä, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa, sekä yhteisöjä, joiden toimialaa hankkeen vaikutukset saattavat koskea. YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena toimii ELY-keskus.

YVA-menettelyllä ennakoidaan hankkeiden ympäristövaikutuksia jo suunnitteluvaiheessa. Vaikutusten arvioinnissa selvitetään hankkeen vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia, sekä lievennetään ja ehkäistään merkittäviä ympäristövaikutuksia. Menettely tarjoaa hankeympäristön asukkaille ja alueen muille toimijoille väylän osallistumiseen. Hankkeesta vastaava saa mahdollisuuden vuorovaikutukseen asukkaiden ja

sidosryhmien kanssa, sekä viranomaisten tarjoaman asiantuntijuuden ympäristövaikutusten arviointiin ja lupamenettelyjen ennakointiin.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet on lueteltu YVA-lain liitteessä 1. Nyt kyseessä oleva materiaalitehokkuuskeskus-hanke edellyttää arviointimenettelyn soveltamista YVA-lain liitteen 1 kohdan 11) (jätehuolto) alakohtien a) ja b) perusteella.

Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma tarvittavista selvityksistä sekä arviointimenettelyn järjestämisestä. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen (277/2017) 3 §:ssä säädetään tarkemmin arviointiohjelman sisällöstä. Arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen. Yhteysviranomainen laatii arviointiselostukseen perehdyttyään perustellun päätelmän hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Hankkeen kuvaus ja vaihtoehdot

L & T:n suunnittelema materiaalitehokkuuskeskushankkeelle on hankkeesta vastaavan mukaan erityistä tarvetta Pohjois-Suomessa, sillä alueella ei ennestään ole vastaavaa toimintaa. Nykyisellään materiaaleja kuljetetaan Pohjois-Suomesta pitkiäkin matkoja Etelä-Suomeen saakka. Materiaalitehokkuuskeskus muodostuu 16 hehtaarin alueesta, josta 8 ha on loppusijoitusalue ja 8 ha käsittelyalueita. Tämän lisäksi on tarkoitus rakentaa tarpeelliset vesienkäsittelyrakenteet.

Materiaalitehokkuuskeskuksessa vastaanotettavat materiaalit voivat olla esimerkiksi rakennusten purkujätettä, tuhkia, kuonia, pilaantuneita maa-aineksia, lietteitä sekä muovia.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa käsitellään kahta kapasiteetiltaan erilaista vaihtoehtoa sekä niin sanottua nollavaihtoehtoa;

Vaihtoehto VE0:	Hanketta ei toteuteta lainkaan.
Vaihtoehto VE1:	Hankealueelle rakennetaan materiaalitehokkuuskeskus, jonne vastaanotettavien jätteiden ja muiden materiaalien määrä on enintään 150 000 tonnia vuodessa.
Vaihtoehto VE2:	Muutoin sama kuin VE1, mutta vastaanotettavien jätteiden ja muiden materiaalien määrä on enintään 350 000 tonnia vuodessa.

ARVIINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiohjelmasta on tiedotettu kuuluttamalla siitä Oulun kaupungin sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen virallisilla ilmoitustauluilla 6.3.2018 - 5.4.2018. Arviointimenettelyn vireilläolosta on lisäksi tiedotettu sanomalehti Kalevassa sekä Rantapohja-lehdessä. Arviointiohjelma oli kuulutusajan nähtävillä Oulun kaupungin palvelupiste Oulu10:ssä, Kiimingin kirjastossa sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa. Lisäksi arviointiohjelma on ollut sähköisesti luettavissa osoitteessa

<http://www.ymparisto.fi/valimaanmateriaalitehokkuuskeskusYVA>. Arviointiohjelmasta järjestettiin yleisötilaisuus Kiimingin kirjastolla 15.3.2018.

Yhteysviranomaisen pyysi arviointiohjelmasta lausunnot seuraavilta tahoilta:

Oulun kaupunki
 Oulun Vesi liikelaitos
 Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos
 Pohjois-Pohjanmaan liitto
 Pohjois-Suomen aluehallintovirasto / Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
 Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
 Lapin ELY-keskus / Kalataloustehtävät
 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
 Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi
 Liikennevirasto
 Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos
 Luonnonvarakeskus LUKE
 Museovirasto
 Pohjois-Pohjanmaan museo
 Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry
 Suomen riistakeskus, Oulu
 Kiimingin-Ylikiimingin riistanhoitoyhdistys ry
 Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry
 Kiiminkien luonnonsuojeluyhdistys ry

LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Arviointiohjelmasta saatiin yhdeksän lausuntoa ja seitsemän kannanottoa. Seuraavassa on esitetty yhteenveto annetuista lausunnoista ja kannanotoista.

Oulun kaupunki / yhdyskuntalautakunta toteaa lausunnossaan, että alueen valitseminen yleiskaavassa seudulliseksi jätteenkäsittelyalueeksi perustuu Pohjois-Pohjanmaan liiton 2014 teettämään selvitykseen, jossa etsittiin toimivinta vaihtoehtoa jätteenkäsittelyalueen sijainnille. Oulun kaupunki omistaa alueella 126 hehtaaria maata ja on teettänyt sille käyttösuunnitelman kiertotalousaluetta varten. Lassila & Tikanoja Oyj:lle on myönnetty suunnitteluvaraus 16 ha alueelle yhdyskuntalautakunnassa 16.1.2018.

Vaikutusten arvioinnissa Oulun kaupunki pitää tärkeänä pohja- ja pintavesiin aiheutuvien vaikutusten arviointia ja niiden ehkäisemistä. Myös melu- ja pölyhaitat sekä liikenteelliset asiat huolestuttavat kaupunkilaisia ja ovat siksi tärkeitä arvioitavia vaikutuksia, joiden ehkäisemiskeinoihin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Liikennevaikutusten arviointi tulisi ulottaa Kuusamontielle saakka. Kaupunki pitää myös tarkentavaa luontoselvitystä tärkeänä ja siinä tulee selvittää kasvillisuuden, luontotyyppien ja direktiivilajien lisäksi myös linnusto.

Kaupunki toteaa myös, että Uuden Oulun yleiskaavaa varten Geologian tutkimuskeskus on laatinut esiselvityksen happamista sulfaattimaista Oulussa. Selvityksen mukaan hankealueen pohjois-koillispuolella oleva Sivusuon alue on potentiaalista

sulfaattimaa-aluetta. Happamien sulfaattimaiden esiintyminen tulee tarkistaa alueella suoritettavien pohjatutkimusten yhteydessä. Vaikutusten arvioinnissa tulee lisäksi huomioida yhteisvaikutukset ainakin Kiertokaari Oy:n suunnitellun toiminnan kanssa. Muutoin kaupunki toteaa, että edellä esitetyllä tavoin täydennettynä YVA-ohjelma antaa hyvät lähtökohdat hankkeen vaikutusten arviointiin.

Oulun Vesi liikelaitos toteaa lausunnossaan, että ohjelmassa on arvioitu muodostuvan vesimäärän olevan 60 000 m³/a, kun nyt suunniteltu 16 hehtaarin alue on käytössä. Tästä määrästä noin 15 000 – 20 000 m³/a on alustavasti arvioitu johdettavan viemäriin ja arvio tarkentuu selostusvaiheessa. Vesimäärä on vuosisadantaan nähdessä pieni, mikä tarkoittaisi sitä, että valtaosa vesistä johdetaan paikallisen käsittelyn kautta maastoon. Viemäriin on suunniteltu johdettavan vain kuormittavimmat valumavedet, joiden laatua ja määrää tulee tarkentaa lopullisissa suunnitelmissa. Koko alueen vesienkäsittely ja viivytys tulee toteuttaa tehokkaasti erilaisilla tasausallas- ja suodatusjärjestelyillä.

Oulun Vesi on käynnistänyt viemäriinlinjan yleissuunnittelun Välimaan viemäroinnin osalta. Ensimmäinen osuus on tarkoitus rakentaa jo vuoden 2018 aikana. Loppuosaa toteutetaan Välimaan alueen toteutumisen vaatimassa aikataulussa. Viemäriin johdettavien vesien määrä ja laatu tulee selvittää selostuksessa tarkasti sekä viemäriin mitoituksen, että jätevedenpuhdistamon kapasiteetin kannalta. Oulun Vesi edellyttää, että Välimaan alueen toimijat rahoittavat pääosin runkoviemäriin kustannukset. Oulun Vesi toteaa vielä, että talousveden jakelu Välimaalalle voidaan järjestää lähellä kulkevan runkovesijohdon kautta.

Liikennevirasto pitää arviointiohjelmaa pääosin riittävänä. Liikennevaikutusten arvioinnissa olisi hyvä kuvata alue, jolta materiaalia on tarkoitus kuljettaa käsittelyalueelle. Selostuksessa olisi hyvä kuvata myös se, liittyykö toimintaan alueella käsiteltävien materiaalien pois kuljetuksia, ja huomioida myös poistuvat kuljetukset liikennevaikutusten arvioinnissa.

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta toteaa käsityksensä, että YVA-ohjelmassa on tuotu tiivistetysti esiin keskeiset suunniteltuun toimintaan liittyvät selvittävät ympäristövaikutukset. Ympäristötoimi pitää kuitenkin puutteena, että tavanomaisen tai vaarallisen jätteen loppusijoitettavista määristä ei ole esitetty arviota. Ympäristötoimi huomauttaa, että sen käsityksen mukaan jätevesilietteen kompostointi avoauimoissa ei edusta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Mahdollinen jätevesilietteiden kompostointi on tapahduttava siten, että hajukaasut voidaan ohjata hallitusti puhdistukseen. Tarkentavaan luontoselvitykseen tulee liittää myös linnust selvitys. Ympäristötoimi toteaa myös Kiiminkijoen Natura 2000 –alueeseen liittyen, että suojelun toteutuskeinona on koskiensuojelulain ohella myös vesilaki. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa ja suunnittelussa tämä tarkoittaa erityistä huolellisuutta hule- ja suotovesien hallinnan osalta. Suunnittelussa ja toteutuksessa on

huolehdittava siitä, etteivät alueella muodostuvat hule- ja suotovedet pääse häiriötilanteissakaan ympärysojiin ja niistä eteenpäin.

Pohjois-Pohjanmaan museo esittää arkeologista kulttuuriperintöä koskevassa lausunnossaan, että hankealueella ei ole tunnettuja muinaisjäännöksiä. Lausunnon mukaan ohjelmasta ei käy ilmi, mihin muinaisjäännöstiedot perustuvat. Lähteissä ei mainita Museoviraston ylläpitämää muinaisjäännösrekisteriä, jonka tulee olla ensisijainen tietolähde muinaisjäännöksistä. Koska uusia kohteita löydetään ja vanhojen tiedot päivittyvät ajan myötä, on ajantasaisin tilanne tarkastettava muinaisjäännösrekisteristä. Lisäksi rekisterin tietoihin viitattaessa on mainittava päivämäärä. Tekstissä mainittuihin kohteisiin tulee lisätä muinaisjäännösrekisterin mukainen kohdetunnus. Kiimingin taajamaan ohjelman kuvassa 18 merkitty punainen pallo on syytä poistaa, koska paikalla ei ole muinaisjäännöstä. Pohjois-Pohjanmaan museon näemyksen mukaan hankkeella ei ole vaikutusta alueen arkeologiseen kulttuuriperintöön, eikä lausunnon antajalla ole muuta huomautettavaa arviointiohjelmasta.

Pohjois-Pohjanmaan museo esittää rakennettua kulttuuriympäristöä koskevassa lausunnossaan, että asiaa koskien sillä ei ole huomautettavaa YVA-ohjelmasta.

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos katsoo, että hankkeen toteuttamiselle ei ole periaatteellista estettä. YVA-selostuksessa on arvioitava alueella varastoitavan palava-aineisen materiaalin tavanomaiset sekä suurimmat varastointimäärät ja varastoitavat sekä sammutusveden saatavuus. Pelastuslaitos toteaa myös, että alueen mahdollisiin tulipaloihin voi liittyä huomattava savunmuodostus. YVA-selostuksessa tulisi selvittää, voidaanko alueelle toteuttaa kaksi eri lähestymissuuntaa (vaihtoehtoinen tieyhteys, jos savunmuodostus estää toisen käytön). Selostuksessa tulisi myös selvittää keinot, joilla voidaan ehkäistä maastopalojen leviäminen hankealueelle. Esimerkiksi alueen kiertävän huolto/pelastustien toteuttamismahdollisuus tulee selvittää. Palojen leviämisen estämistoimet tulee mitoittaa varastoitavan materiaalin määrän ja laadun mukaisesti.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri toteaa lausunnossaan muun muassa, että Välimaan aluetta sijoituspaikaksi perustellaan kaavoituksella. Uuden Oulun yleiskaavassa ej-merkinnän suunnittelumääräyksessä todetaan, että suunnittelussa on erityisesti huomioitava ympäristöhaittojen ehkäisy. Lausunnon mukaan yleiskaavan tausta-asiakirjat korostavat materiaalikierrätystä, mutta loppusijoitustakaan ei ole poissuljettu. Kuitenkin selostuksessa on arvioitava, miten hyvin suunniteltu toiminta täyttää kaavan tarkoituksen.

Lausunnossa kyseenalaistetaan kaikkien nyt Oulun seudulle suunniteltujen vastavien hankkeiden todellinen tarve. Voiko jokainen uusi kierrätyksen nimissä perustet-

tava hanke toteuttaa alueellisesti valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteita yhteiskunnan edun mukaisesti? Lausunnon antaja esittää, että vaihtoehdoissa voisi olla jätējaekohtaisia tai käsittelyä varioivia eroja.

Vaikutuksista pintavesiin tarvitaan selostuksessa lisää tietoa. Noudattavatko ympärysojat kiinteistön rajoja vai varsinaista hankealuetta? Hankealueella myös liikutellaan erilaisia vesiä eri tarkoituksiin ja kerätään altaisiin. Altaisiin liittyy ylivuotoriski sekä pohjarakenteen rikkoutumisriski. Alaiden mitoitukset ja niissä olevan veden laatu on kuvattava selostuksessa selkeästi erilaiset riskit arvioiden.

Sivusuon valtaojasta, johon hankkeen pintavesiä johdettaisiin, vedet johdetaan Pieen Sivujärveen, Isoon Ahvenlampeen ja Jolosjokeen, josta edelleen Kiiminkijokeen. Sivujärven ja Ahvenlammen tilasta ei ole valmista tietoa, joten sitä pitää vaikutusten arvioimiseksi hankkia. Koska vaikuttaa siltä, että Sivusuon tila ei hankkeen johdosta heikkene, hankkeen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota mahdollisimman vähäiseen vesistökuormitukseen myös Sivusuon valtaojan ja alueen ympäristöjen osalta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on lausunut, että sillä ei ole kommentoitavaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Tarhalan yksityistien tiekunta on huolissaan mahdollisesta lisääntyvästä raskaasta liikenteestä Takalonttiellä. Raskas liikenne tulisi tiekunnan mukaan ohjata ainoastaan suurempien väylien, kuten Haukiputaantien ja Kuusamontien kautta. Lisäksi keskuksen toiminta-aikoja tulisi tiekunnan mukaan rajata siten, että melua aiheuttava työt alueella tulisi suorittaa klo 7-18 välisenä aikana.

Tervajärven-Alajärven-Kotajärven kyläyhdistys ry on kysynyt kannanotossaan, vaarantuvatko läheiset Kota- ja Silkkasuo pohjaveden laskun seurauksena. Mitä ovat mahdolliset onnettomuus- ja poikkeustilanteet? Näihin tilanteisiin tulisi varautua ennaltaehkäisevästi. Materiaalitehokkuuskeskuksen kaltainen laitos ei yhdistyksen mukaan sovi keskelle erämaista seutua, vaan toimintaan tulisi etsiä jo teollisuuden käytössä olevia alueita. Keskuksen toiminnan aikaiset vaikutukset luonnonvarojen ja jokamiehen oikeuksien hyödyntämiseen ovat välittömiä, eivät välillisiä. Myös vaikutuksia lähistön soihin ja Natura-vesistöihin sekä jätevesien käsittelyä ja johtamista ei yhdistyksen mukaan ole kuvattu tarpeeksi tarkasti.

Kiimingin suuralueen yhteistyöryhmä on ottanut kantaa liikenneturvallisuuteen Takalonttien sekä Kuusamontie-Kiimingintie-Purontie risteysalueen osalta. Em. risteysalue tulee myös tehdä turvalliseksi erityisesti jalankulun ja pyöräilyn osalta. Takalonttietä ei myöskään tulisi käyttää raskaan liikenteen oikotienä. Yhteistyöryhmä esittää myös, että Kiimingintien varteen rakennettaisiin meluvalleja kasvavan raskaan liikenteen vuoksi.

Yhteistyöryhmä kaipaa myös tarkempaa arviota siitä, mitä hyödyntämiseen kelpaamattomat materiaalit ovat, voiko niistä aiheutua vaaraa ympäristölle pidemmällä aikavälillä ja mitä vaaralliset jätteet sisältävät. Tasausaltaan vesinäytteiden otto olisi suoritettava ulkopuolisen tahon toimesta säännöllisesti. Lietteen ja kompostointimateriaalin käsittely olisi tehtävä sisätiloissa siten, että hajut eivät pääse leviämään ympäristöön. Myös Kiiminkijoella olisi tehtävä vesistö tarkkailua siellä, mihin Jolosjoki laskee.

Pohjois-Kiimingin omakotiyhdistys ry on kannanotossaan esittänyt huolensa Kuusamontie-Kiimingintie-Purontie risteysalueen liikenneturvallisuudesta. Yhdistys toteaa, että hanke tulee lisäämään liikennemäärää kyseisellä risteysalueella. Yhdistys esittää, että risteysalue tulee tehdä turvalliseksi esimerkiksi liikennevalojen ja alikulun rakentamisella ennen kuin materiaalitehokkuuskeskushankkeen rakentaminen alkaa.

Kiiminkien luonnonsuojeluyhdistys ry esittää lausunnossaan, että alueella pohjavesi on lähellä maanpintaa, noin 0,2-0,6 metrin syvyydessä. Tästä olisi huomattavia haittoja rakentamiselle, suojauksille sekä mahdollisissa onnettomuustilanteissa haitta-aineita voisi joutua pohjavesiin. Hankealueen pintavesiä on tarkoitus johtaa Taskilan jätevedenpuhdistamolle siirtoviemäriä pitkin, josta ohjelmassa ei ole tarkempaa suunnitelmaa. Myös viemärin maksajasta ei ole esitetty tietoa. Yhdistyksen mukaan vesien käsittelyn ja johtamisen menetelmien tarkentuminen vasta yleissuunnittelun yhteydessä on epävarmuustekijä, ja nämä seikat olisi tullut esittää jo YVA-ohjelmassa. Muodostuvia päästöjä maaperään, pinta- ja pohjavesiin vähätellään ja mahdollisia hajupäästöjä ei yhdistyksen mukaan edes mainita ohjelmassa.

Yhdistyksen mukaan hankealue ei maaperän puolesta sovellu lainkaan suunniteltuun toimintaan. Ympärysojista vedet kulkeutuvat Jolosjokeen, josta Kiiminkijokeen. Tulvat ja pitkäaikaiset sateet aiheuttavat myös riskin. Vanhan Välimaan kaatopaikan vaikutuksia vesistöihin on seurattu pitkään ja todettu, että Sivusuon valtaojassa on kohonneita typpi- ja kloridipitoisuuksia sekä heikentynyt happitilanne. Ohjelmaehdotuksen mukaan ko. oja ei olisi herkkä vähäiselle lisäkuormitukselle. Uusi hankealue on kuitenkin yhdistyksen mukaan massiivinen ja voi aiheuttaa odottamattomia ongelmatilanteita.

Yhdistys esittää, että liikenteestä tulisi muodostumaan huomattavampi riskitekijä kuin mitä ohjelmassa esitetään, ja se edellyttäisi mm. Kiimingin taajamassa huomattavia muutostöitä. Yhdistys vaatii ensisijaisesti, että toteutukseen valitaan VE0 (hanketta ei toteuteta). Mikäli hanke etenee, YVA-selostuksessa tulee esittää tarkempi selvitys alueen pinta- ja pohjavesistä.

Lisäksi yhdistys on liittänyt lausuntoonsa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen nro 10/0185/1, jolla on useiden vaiheiden jälkeen muutettu Oulun Jätehuollolle 7.6.2007 myönnettyä pilaantuneiden maiden käsittelykeskuksen ympäristölupaa. Yhdistyksen mukaan hallinto-oikeus kiristi lupamääräyksiä siten, että toimintaa ei ole ollut kan-

nattavaa aloittaa. Lisäksi yhdistys toteaa, että hallinto-oikeuden mukaan merkittävimmät ympäristöriskit aiheutuisivat pölyämisestä, maaperän ja pohjaveden pilaantumisvaarasta sekä kuormituksesta lähivesistöihin, ja lisäksi alue ei ollut sovelias suunnitellulle toiminnalle.

Muistuttaja A kysyy kannanotossaan muun muassa, mitä ovat loppusijoitettavat jätteet ja miksi Kiertokaari Oy:n pilaantuneiden maiden käsittelykeskuksen toimintaa ei ole aloitettu. Hän huomauttaa myös, että vesitiivistä asfalttia ei ole. Hän perää myös tarkempaa arviota, mitä materiaaleja mahdollinen vaarallinen jäte sisältäisi sekä sitä, paljonko jätteitä ja materiaaleja tulisi muualta kuin Pohjois-Suomesta. Hän kysyy myös, miten erilaisten pesutoimintojen suojaus sääätä vastaan sekä toiminta eri vuodenaikoina (esimerkiksi kevättulva) aiotaan järjestää. Hän toteaa myös, että vuosisadanta 16 ha suuruiselle alueelle vaihtelee 80 000 ja 140 000 m³/a välillä. Toiminnassa tulee varautua erilaisiin riskeihin, kuten metsäpalo, tulva, trombi, ukkonen. A kyseenalaistaa myös väitteen, että materiaalitehokkuuskeskuksen sijainnille ei ole Oulun alueella osoitettavissa muita vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja (Muhos ja Tyrnävä). Myös hankealueen ja maantien 849 liittymän toteuttaminen on hoidettava siten, että se ei haittaa maantien liikennettä.

Muistuttaja B esittää mielipiteenään, että erityisesti raskas liikenne lisääntyy, minkä seurauksena turvattu tiellä 849 lisääntyy. Olisiko aiheellista miettiä kävelytien tekemistä tulevan tieremontin yhteydessä? B esittää kommenttinsa myös pakokaasujen aiheuttamasta ilmanlaadun heikkenemisestä, melun lisääntymisestä, pölyämisen aiheuttamista haitoista terveydelle ja marjastukselle sekä hajuhaittojen aiheuttamasta asumismukavuuden heikkenemisestä. Myös vaarallisten jätteiden loppusijoittaminen voi aiheuttaa terveysriskin ja ympäristön pilaantumisvaaran. Lisäksi talon arvo laskee.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman sisällöstä on säädetty ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (YVA-asetus 277/2017) 3 §:ssä. Arviointiohjelma vastaa sisällölliseltä kattavuudeltaan asetuksen edellyttämää kokonaisuutta. Arviointiohjelmasta annetuissa lausunnoissa ja kannanotoissa on tuotu esille selvitysten laatuun ja laajuuteen sekä kohdentamiseen liittyviä näkökohtia, jotka on huomioitava arviointiselostusta laadittaessa.

Hankekuvaus

Arviointiohjelmassa on esitetty tiedot hankkeen tarkoituksesta, sijoittumisesta ja hankkeesta vastaavasta. Ohjelman mukaan hankkeen toteuttaminen on tarpeen, sillä Oulun seudulla ei toistaiseksi ole vastaavaa keskusta. Tavoitteena on rakentaa Välimaan alueelle erilaisia materiaaleja vastaanottava ja käsittelevä laitos, jonne voidaan vastaanottaa joko 150 000 tai 350 000 tonnia materiaaleja vuodessa.

Tarkasteltavat vaihtoehdot

Arviointiohjelmassa esitetään tarkasteltavaksi kolmea vaihtoehtoa, joista yksi on nollavaihtoehto eli hankkeen toteuttamatta jättäminen. Kaksi muuta eroavat toisistaan vain vuotuisen vastaanotettavan materiaalin määrän osalta.

Arviointiohjelmassa todetaan, että sijoituspaikan valinta perustuu Pohjois-Pohjanmaan liiton vuonna 2014 tekemään selvitykseen Oulun seudun materiaalikeskuksen sijoittamisesta. Selvityksessä tutkittiin vaihtoehtoisia sijaintipaikkoja tuolloin vireillä olleen Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan 2. vaihetta sekä uuden Oulun yleiskaavaa varten. Selvityksen valmistuttua molemmat kaavat ovat saaneet lainvoiman ja molemmissa kaavoissa ainoastaan Ruskon jätekeskuksen sekä Välimaan alueet on merkitty tarkoitukseen soveltuviksi alueiksi.

Arviointiselostuksessa tulee esittää tarkemmin, kuinka laajaa aluetta materiaalitehokkuuskeskuksen on tarkoitus palvella ja miltä etäisyyksiltä materiaalia on tarkoitus alueelle tuoda. Selostuksessa on myös esitettävä perusteltu arvio siitä, poikkeavatko vaihtoehdot 1 ja 2 tältä osin olennaisesti toisistaan.

0-vaihtoehtoa on tarkasteltava samalla tarkkuudella kuin muitakin vaihtoehtoja. Tarkastelussa on syytä ottaa huomioon mahdollisimman kattavasti myös muut seudulla vireillä olevat jätteen- ja materiaalinkäsittelyhankkeet, jotta nollavaihtoehtoa koskeva tieto ympäristövaikutuksista olisi tasapuolista ja vertailukelpoista.

Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin ja suunnitelmiin

Arviointiohjelman mukaan materiaalitehokkuuskeskushanke tukee vuoden 2018 alussa julkaistun valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Valtakunnallinen jätesuunnitelma sisältää pidemmän tähtäimen jätehuollon tavoitetilan vuoteen 2030. Suunniteltu materiaalitehokkuuskeskus vastaa alueellisesti valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteisiin vuodelle 2030.

Hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Kiimingin vanha, käytöstä poistettu kaatopaikka sekä Kiertokaari Oy:n suunnittelema pilaantuneiden maiden käsittelykeskus. Oulun kaupunki on alueen maanomistajana suunnitellut Välimaan alueesta laajempaa kiertotalousaluetta. Tässä vaiheessa on mahdotonta ennakoida alueelle mahdollisesti myöhemmin tulevaa muuta toimintaa, mutta siltä osin kuin suunnitelmia alueelle on tiedossa, arviointiselostuksessa on tuotava esiin hankkeen liittyminen niihin.

Uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet astuivat voimaan 1.4.2018. Asia on todettu arviointiohjelmassa ja mainittu, että hankkeen toteuttaminen ei ole tavoitteiden vastaista ja hankkeen toteuttaminen tukee osaltaan alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista. Selostuksessa tulee arvioida tarkemmin, miten hankkeen toteuttaminen tukee alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista.

Kuten edellä mainittiin, Oulun alueella on vireillä muitakin vastaavaa toimintaa tavoittelevia hankkeita. Materiaalien saatavuuden ja kuljetusmatkojen osalta hankkeet liittyvät toisiinsa, sillä materiaaleja ei ole saatavana rajattomasti lähialueella. Kuljetusmatkoista voi muodostua pitkiä ja kustannukset saattavat kohota. Tämän vuoksi

arviointiselostuksessa on esitettävä perusteltu arvio eri materiaalien määrän kehityksestä Pohjois-Suomen alueella vähintään vuoteen 2035 saakka.

Hankkeen toteuttamisen edellyttämät luvat, suunnitelmat ja päätökset

Arviointiohjelman kohdassa 4 on tuotu hyvin esiin hankkeen toteuttamisen edellyttämät luvat, ilmoitukset ja näitä koskevat säädökset.

Jätteenkäsittelyn BAT-päätelmät on hyväksytty Artikla 75 -komitean kokouksessa 12.4.2018. Päätelmät on tarkoitus kääntää kaikille EU:n kielille kesän 2018 aikana ja ympäristöministeriön on tarkoitus julkistaa soveltamisohje syksyllä 2018. Arviointiohjelmassa asia on hyvin huomioitu ja BAT-päätelmät tullaan huomioimaan keskuksen suunnittelussa ja ympäristölupahakemuksessa. Yhteysviranomainen katsoo, että jo arviointiselostuksen laatimisessa tulee hyödyntää mahdollisimman paljon tällä hetkellä saatavissa olevaa tietoa alan BAT-päätelmistä.

Arviointimenettely ja aikataulu

Arviointimenettely on käynnistynyt hankkeesta vastaavan, konsultin sekä yhteysviranomaisen ennakkuuvottelulla 7.2.2018 ja arviointiohjelma on toimitettu yhteysviranomaiselle 21.2.2018. Arviointiohjelmassa esitetyn aikataulun mukaan arviointiselostus olisi valmiina jo kesäkuussa 2018 ja yhteysviranomainen antaisi perustellun päätelmänsä elokuussa 2018. Tämä aikataulu on epärealistisen tiukka nykyisen YVA-lain mukaisten määräaikojen näkökulmasta. Tekstissä tosin todetaan, että YVA-menettely saataisiin päätökseen vuoden 2018 aikana, mikä on realistisempi aikataulu YVA-menettelyn keston suhteen.

Materiaalitehokkuuskeskuksen suunnittelua ja ympäristölupahakemusta tehdään kaiken aikaa YVA-prosessin rinnalla. Lupahakemus on mahdollista jättää lupaviranomaiselle jo ennen yhteysviranomaisen antamaa perusteltua päätelmää. Lupapäätöstä ei kuitenkaan voi tehdä, ennen kuin yhteysviranomainen on antanut perustellun päätelmänsä arviointiselostuksesta. Materiaalitehokkuuskeskuksen rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuonna 2019 ja toiminta vuonna 2020. Toiminta-ajaksi on arvioitu vähintään 50 vuotta.

Ympäristövaikutusten arviointi

Arviointialueen raja

Arviointiohjelmassa on kartalla esitetty lähivaikutusalueiksi 500 sekä 1000 metrin sädettä keskuksen alueesta. Sitä, millä perusteella on päädytty juuri tällaisiin etäisyyksiin tai mitä eri etäisyydet käytännössä arvioinnin suhteen tarkoittavat, ei ole ohjelmassa kerrottu. Arviointiselostuksessa tulee perustella rajasta tarkemmin. Välilliset vaikutukset, kuten liikennevaikutukset, ulottuvat yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan kuitenkin 1000 metrin tarkastelusädeä laajemmalle alueelle ja niitä tulee tarkastella ohjelmassa esitettyä laajemmin.

Maa ja maaperä

Hankealueen maa- ja kallioperästä sekä pohjavesistä on arviointiohjelmassa kattava perusselvitys. Selostuksessa tulee arvioida, paljonko alueelta viedään rakentamisen

yhteydessä massoja pois ja paljonko rakentamisessa tarvitaan ulkopuolelta tuotavia massoja. Myös rakentamisen aikaista vesistökuormitusta tulee arvioida ja kuormituksen vähentämistoimia tulee esittää erityisesti vesistöihin valuvan kiintoainekuormituksen vähentämiseksi. Hankealueen läheisyydessä saattaa esiintyä happamia sulfaattimaita, mikä tulee selostuksessa selvittää tarkemmin erityisesti, mikäli tällaiselta alueelta on tarpeen alentaa pohjaveden pintaa.

Pohjavedet

Hankkeella ei ole vaikutuksia luokiteltuihin pohjavesialueisiin eikä vedenhankintaan. Hankealueella pohjavesi on ohjelman mukaan lähellä maanpintaa, minkä vuoksi rakentamisen aikana pohjaveden pintaa on todennäköisesti alennettava. Maaperän laadun johdosta pohjavesivirtaukset alueella ovat vähäisiä. Yhteysviranomaisella ei ole kommentoitavaa pohjavesivaikutusten arviointiin.

Pintavedet

Nykytila

YVA-ohjelmassa on ilmeisesti käsitelty vesienhoitoa ja ekologista tilaa ensimmäisen suunnittelukauden tietojen perusteella. Päivitetty ekologinen luokittelu julkaistiin 2.10.2013. Hertta-tietojärjestelmän mukaan sekä Jolosjoen että Kiiminkijoen alaosan ekologinen tila on hyvä, samoin kemiallinen tila. Jolosjoella ekologisten tilan arvio perustuu suppeaan aineistoon: biologisista tekijöistä kalasto ilmentää hyvää ekologista tilaa ja fysikaalis-kemiallisista tekijöistä viiden näytteenotokerran fosforipitoisuus Jolosjoen alaosalla ilmentää tyydyttävää tilaa (lähellä hyvän tilan rajaa), typpipitoisuus ja pH ilmentävät hyvää tilaa. Kiiminkijoen alaosan ekologinen luokittelu perustuu laajaan aineistoon: päällysläynteet, pohjaeläinseuranta, kattava sähkökoekalastusaineisto ja runsas vedenlaatuaineisto.

Vesienhoidossa on arvioitu sekä Jolosjoella että Kiiminkijoella olevan riski, että hyvä ekologinen tila heikkenee hoitokaudella 2016 - 2021 ilman jo toteutettavien toimenpiteiden tehostamista. Molempien tilaa uhkaa heikentää ravinne- ja kiintoainekuormitus maataloudesta, haja-asutuksesta ja metsätaloudesta, Kiiminkijoen alaosalla lisäksi sivujokien tuoma kuormitus. Vesienhoidossa on myös tunnistettu "erityiset alueet", kuten Natura 2000 -alueet, joiden vesimuodostumien tilatavoitteet määräytyvät samojen periaatteiden mukaan kuin muidenkin vesimuodostumien. Sen lisäksi näillä alueilla on otettava huomioon erityisiä alueita koskevasta lainsäädännöstä aiheutuvat tavoitteet, jotka voivat asettaa vesimuodostuman tilalle tavanomaisista luokittelukriteereistä poikkeavia vaatimuksia.

YVA-ohjelmassa ei ollut millään tavoin huomioitu, että Kiiminkijoki kaikkine sivuvesistöineen (esimerkiksi Jolosjoki) kuuluu Natura 2000 -verkostoon. Luonnonsuojelulain 64 a § mukaisesti Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. Kiiminkijoen Natura-alueella (FI1101202) vesien vähintään hyvä ekologinen tila tulee tämänkin vuoksi saavuttaa ja turvata muun muassa rajoittamalla vesistökuormitusta. Luonnonsuojelulain 65 § mukaisesti yhteysviranomainen katsoo, että hankkeesta Kiiminkijoen Natura 2000 -alueelle aiheutuvia vaikutuksia tulee tarkastella arviointiselostuksessa.

Toiminnan vaikutusten arviointi

Ohjelmassa esitetään, että ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan alueella muodostuvien vesien määrää, laatua, käsittelyä ja niiden johtamista sekä vaikutuksia vesistöön. Alueella muodostuvat suotovedet on suunniteltu johdettavan Oulun Veden jätevesiviemäriin ja niiden vaikutusta jätevedenpuhdistamolle on tarkoitus arvioida. Yhteysviranomaisen katsoo, että viemäriin sekä jätevedenpuhdistamon mitoitustarkastelun lisäksi selostuksessa tulee arvioida myös sitä, minkä verran materiaali- ja hankintakeskuksesta jätevedenpuhdistamolle johdettavat jätevedet lisäävät ravintekniskäytöstä Taskilan jätevedenpuhdistamolta mereen ja miten se vaikuttaa vesienhoidon tavoitteiden saavuttamiseen Oulun edustan merialueella. Myös vesiympäristölle vaarallisten tai haitallisten aineiden (VNA 1022/2006) mahdollisia päästöjä suoraan vesistöön ja viemäriin tulee selostuksessa arvioida.

Kenttä- ja varastoalueilla muodostuvat hulevedet on tarkoitus käsitellä tarvittaessa ja johtaa sitten maastoon tai viemäriin. Yhteysviranomaisen toteaa, että ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa tulee arvioida riittävällä tarkkuudella viemäriin johdettavan veden määrä ja laatu sekä maastoon johdettavien muiden vesien määrä ja laatu. Selostuksessa tulee myös esittää, minkälainen maastoon johdettavien vesien käsittely on, kuinka suuren vesistökuormituksen näiden vesien arvioidaan aiheuttavan, kuinka paljon kuormitusta voi tulvan tai hetkellisten rankkasateiden aikana aiheutua ja mikä on tavanomaisen sekä suurimman hetkellisen kuormituksen vaikutus Iso Ahvenlammissa ja Jolosjoessa. Tässä yhteydessä voi olla tarpeen arvioida Iso Ahvenlammen nykytilaa.

Toiminnan kuvauksen perusteella pölyämisen määrää ja ajallista kestoa on vaikea arvioida. Pölyämistä, sen mahdollisia vesistövaikutuksia sekä pölyämisen vähentämiskeinoja tulee arvioida tarkemmin selostuksessa. Nyt pölyämisen vaikutukset alueen ympäristön pintavesiin on arvioitu vähäisiksi.

Ilma ja ilmasto

Arviointiohjelmassa esitetty tarkastelutapa on ilmanlaadun ja hajupäästöjen osalta pääosin riittävä. Haju- ja pölypäästöjen osalta tarkastelualue on oltava laajempi kuin vaikutusalueen rajauksena esitetty 1000 metrin säde. Liikenteen aiheuttamat hajut ja pölypäästöt tulee arvioida vähintään Kuusamontien (VT 20) ja hankealueen väliseltä tieosuudelta, sillä lähes kaikki kuljetukset tulevat käyttämään tätä reittiä ja tien varressa on asutusta.

Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus

Kasvillisuuden, eliöiden ja luonnon monimuotoisuuden osalta esitetty arvioinnin laajuus ja sisältö ovat riittävät, eikä yhteysviranomaisella ole asiaan lausuttavaa.

Melu ja ääni

Hankkeesta aiheutuvan ympäristömelun vaikutukset tulee tarkastella teollisuusmelun ja liikennemelun laskentamallien avulla. Melumallinnus tulee tehdä kaikille tarkasteltaville hankevaihtoehdoille. Mallintamalla on syytä tarkastella myös erilaisista lähteistä (kuten tieliikenne, teollisuus) aiheutuvan melun yhteisvaikutusta. Huomioon tulee ottaa kaikki alueella olevat melua aiheuttavat laitokset ja toiminnot.

Arviointiselostuksessa tulee selkeästi tuoda esille melumallinnuksessa käytetyt laskentamenetelmät ja –parametrit. Lisäksi tulee esittää laskentojen virhemarginaalit. Laitteiden melupäästöjen osalta tulee ilmoittaa mihin aineistoon äänitehotasot perustuvat sekä melun erityispiirteet. Toiminnan kuvauksessa tulee ilmoittaa toiminnan ajoittuminen ja intensiteetti sekä toimintojen sijoittelu.

Arviointiselostuksessa tulee esittää mahdollisesti tarvittavat meluntorjuntatoimet, joilla päästään alle valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisten melun ohjearvojen. Arviointiselostuksessa on myös tuotava esille, ovatko esitetyt meluntorjuntatoimet käytännössä toteutettavissa. Jotta esitettyjen toimien merkitys meluntorjunnassa saadaan selville, melumallinnus tulee tehdä myös tilanteessa, jossa meluntorjuntatoimia ei huomioida.

Arviointiselostuksessa tulee kuvata alueen nykyinen melutilanne, tiedot nykytilassa melulle altistuvien asukkaiden määrästä ja sen muutoksesta hankkeen vaikutuksesta. Tiedot alueen nykyisestä melutilanteesta tulee esittää myös meluvyöhykekarttoina.

Arviointiselostuksessa tulee kuvata toiminnassa tapahtuvien lyhytaikaisten voimakkaan melun jaksojen ajoittumista ja intensiteettiä. Arviointiselostuksessa on syytä tarkastella myös sellaisia häiritseväksi koettuja meluvaikutuksia, joita ei voi kuvata nykyisiin ohjearvoihin verrattavilla tunnusluvuilla.

Tärinän osalta vaikutukset voivat olla lähinnä väliillisiä, kuten raskaan liikenteen aiheuttamaa. Liikenteen aiheuttaman tärinän osalta vaikutustarkastelu tulee tehdä vähintään Kuusamontien ja hankealueen välisellä tieosuudella, sillä lähes kaikki kuljetukset tulevat käyttämään tätä reittiä ja tällä osuudella on asutusta.

Liikenne

Arviointiohjelman mukaan hankkeen vaikutuksia liikenteeseen tullaan arvioimaan asiantuntija-arviona tarkastelemalla kuljetusten ja työmatkaliikenteen määriä ja käytettyjä reittejä. Hankkeen aiheuttamia liikennemääriä verrataan teiden nykyisiin liikennemääriin. Arvioinnissa tarkastellaan myös hankkeen vaikutuksia liikenneturvallisuuteen.

Yhteysviranomaisen pitää arviointiohjelmaa pääosin riittävänä liikennevaikutusten arvioinnin osalta. Arviointia tulee täsmentää siten, että mikäli kuljetuksissa on havaittavissa selkeitä huippuja, tulee huippuaikojen liikennemäärät esittää erikseen ja huomioida sekä alueelle tuleva, että sieltä lähtevä liikenne. Mahdollisten haitallisten vaikutusten lieventämistoimia on tärkeä tuoda esille ja arvioida esimerkiksi liittymän parantamistarvetta. Selostuksessa tulee tarkastella myös hankkeen aiheuttaman liikenteen aiheuttamaa melua, päästöjä sekä tärinää, mikäli hanke aiheuttaa nykytilaan verrattuna merkittäviä muutoksia.

Mikäli hanke edellyttää tiestölle parantamistoimenpiteitä, on hankevastaavan syytä huomioida, että perusväylänpidon rahoitus on niukkaa ja siten ELY-keskuksen mahdollisuudet toteuttaa parantamistoimenpiteitä ovat rajalliset. Mahdolliset parantamistoimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankevastaavan kustannuksella, yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

YVA-ohjelman kohtaan 15.1.2 Kaavoitus tulee täydentää maakuntakaavoitusta koskeva kohta ajantasaiseksi. Alueella on voimassa YVA-ohjelmassa mainitun Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan lisäksi vuonna 2006 voimaan tullut kokonaismaakuntakaava sekä 1. vaihemaakuntakaava, joka on hyväksytty 2.12.2013 ja joka on tullut voimaan 6.3.2017. Lisäksi 3. vaihemaakuntakaava on edennyt jo ehdotusvaiheeseen, kaavaehdotus on ollut nähtävillä 28.3.- 27.4.2018. Tavoitteena on, että 3. vaihemaakuntakaava hyväksytään vielä tänä vuonna kesäkuun maakuntavaltuustossa. Voimaan tullessaan 3. vaihemaakuntakaava tulee korvaamaan nykyisin voimassa olevan kokonaismaakuntakaavan vuodelta 2006.

Maisema, kaupunkikuva ja kulttuuriperintö

Hankkeella ei ole yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan todennettavia vaikutuksia maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön.

Väestö, ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys

Esitetyt tarkastelutavat ja laajuus ovat kattavia, eikä yhteysviranomaisella ole lausuttavaa.

Elinkeinoelämä ja palvelut

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan arviointiselostuksessa tulee kuvata tarkemmin, miten elinkeinollisten vaikutusten arviointi toteutetaan ja se, mitä aineistoja arvioinnissa hyödynnetään.

Luonnonvarojen hyödyntäminen

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan hankealueella ei ole merkittäviä luonnonvaroja kappaleessa tarkoitetulla tavalla. Arviointiselostuksessa on arvioitava, paljonko rakentamisessa voidaan hyödyntää alueelta saatavia massoja ja paljonko massoja alueelle täytyy tuoda muualta yksinomaan rakentamista varten.

Muut vaikutukset

Erilaiset onnettomuus- ja häiriötilanteet saattavat aiheuttaa ylimääräisiä päästöjä ympäristöön. Materiaalitehokkuuskeskuksen kaltaisessa toiminnassa tällaisia tilanteita voivat olla esimerkiksi kemikaali- ja polttoainevuodot, putkirikot, vuodot tai tulvimiset vesienkäsittelyjärjestelmissä. Poikkeuksellisten tilanteiden aiheuttamia ympäristövaikutuksia ja niiden lieventämistoimia tulee selostuksessa tarkastella. Myös ulkoisten tapahtumien, kuten sähkökatkon tai voimakkaan ukkoskuuron aiheuttamia riskejä tulee tarkastella selostuksessa. Riskit, niiden todennäköisyydet sekä seuraukset on syytä arvioida etukäteen, jotta niihin voidaan varautua jo suunnitteluvaiheessa.

Haitallisten vaikutusten rajoittaminen

Yhteysviranomaisen katsoo, että jo ympäristövaikutusten arvioinnissa on kiinnitettävä huomiota toiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten vähentämiseen ja lie-

ventämiseen hankkeen koko elinkaaren aikana. Lausuntojen ja mielipiteiden perusteella hankkeessa korostuvat liikenteen sekä vesienhallinnan kysymykset. Arviointiselostuksessa tulee arvioida toimenpiteitä, joilla liikenteen aiheuttamia ympäristövaikutuksia voidaan pienentää. Lisäksi arviointiselostuksessa on esitettävä erilaisia teknisiä ratkaisuja vesien hallitsemiseksi myös poikkeustilanteiden, kuten voimakkaiden sadekuurojen, tulvan tai kemikaalivuodon aikana.

Raportointi

Arviointiselostuksessa tulee kiinnittää huomiota raportin selkeyteen siten, että hankkeen eri toteutusvaihtoehtojen väliset erot ympäristövaikutuksissa tulevat selvästi esille. Tarpeellisilta osin asiat on esitettävä myös karttapohjilla. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä mahdollisesti tehdyt erillisselvitykset tulee liittää arviointiselostukseen.

Ohjeet jatkotyöhön

Arviointiohjelmassa on pääosin esitetty ne tiedot, joita YVA-lainsäädäntö edellyttää. Arviointia tulee täydentää tässä lausunnossa esitetyllä tavalla. Arviointiselostuksessa on esitettävä YVA-asetuksen 4 § mukainen selvitys siitä, miten yhteysviranomaisen lausunto on otettu huomioon. Lisäksi on huomioitava ohjelmasta kuulemisen aikana annetut lausunnot ja mielipiteet tarpeellisessa laajuudessa.

Arviointiselostuksessa tulee esittää arvioinnissa käytetyt lähtöaineistot ja laskentamallit sekä menetelmät, joita vaikutusten arvioinnissa on käytetty. Lisäksi on tuotava esille näihin mahdollisesti sisältyvät epävarmuustekijät.

Arviointiselostuksessa on oltava arvioinnista ja sen tuloksista lyhyt yhteenveto, joka auttaa hahmottamaan asiakokonaisuudet ja hankkeen arvioidut ympäristövaikutukset.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNNOSTA TIEDOTTAMINEN

Yhteysviranomaisen lähettää lausuntonsa sekä saamansa lausunnot ja mielipiteet hankkeesta vastaavalle. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi lausunnon antaneille sekä mielipiteensä esittäneille.

Yhteysviranomaisen lausunto on virka- tai aukioloaikoina nähtävillä Oulu10-palvelupisteessä, Kiimingin kirjastossa sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa. Lisäksi lausunto löytyy sähköisessä muodossa internet-sivulla osoitteessa <http://www.ymparisto.fi/valimaanmateriaalitehokkuuskeskusYVA>.

SUORITEMAKSU

Maksu 8000 euroa.

Maksun määräytymisen perusteet

Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla annetun, 1.1.2018 voimaan tulleen valtioneuvoston asetuksen 1066/2017 liitteenä olevan maksutaulukon perusteella. Tämän lausunnon laatimiseen on käytetty työaika yhteensä 13

työpäivää, joten maksu on taulukon mukaan 8000 euroa. Lasku lähetetään myöhemmin valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Oikaisun hakeminen maksuun

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskukselta. Oikaisuvaatimusohje on lausunnon liitteenä.

Yksikön päällikkö

Juhani Kaakinen

Ylitarkastaja

Juha Kangaskokko

LIITTEET (hankkeesta vastaavalle)
maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus
arviointiohjelmasta esitetyt lausunnot ja mielipiteet

TIEDOKSI lausuntojen antajat
Suomen ympäristökeskus
kannanottonsa esittäneet yksityishenkilöt